

STANOWISKO Nr IX/1/2024
NACZELNEJ RADY APTEKARSKIEJ

z dnia 24 kwietnia 2024 r.

**w sprawie programu pilotażowego opieki farmaceuty sprawowanej
nad pacjentem w zakresie zdrowia reprodukcyjnego**

Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1-4, 11 i 12 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 1850, z późn. zm.), w związku z pracami legislacyjnymi nad projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki farmaceuty sprawowanej nad pacjentem w zakresie zdrowia reprodukcyjnego, Naczelna Rada Aptekarska przedstawia następujące stanowisko:

1. Naczelna Rada Aptekarska popiera wszelkie przedsięwzięcia ukierunkowane na właściwe wykorzystanie potencjału wiedzy farmaceutów, w szczególności ideę programów pilotażowych, stanowiących zespół działań z zakresu opieki zdrowotnej o charakterze testowym, dotyczących nowych warunków organizacji, realizacji lub nowego sposobu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej, realizowanych z udziałem farmaceutów.
2. Naczelna Rada Aptekarska popiera inicjatywę wdrożenia Programu pilotażowego opieki farmaceuty sprawowanej nad pacjentem w zakresie zdrowia reprodukcyjnego, zwanego dalej „Programem”. Naczelna Rada Aptekarska stwierdza, że ustawowe cele Programu, tj. poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia oraz poprawa jakości i bezpieczeństwa udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, mogą być osiągnięte przy aktywnym udziale farmaceutów.
3. Projekt rozporządzenia, które ma normować Program, w ogóle nie wskazuje, jakich świadczeń opieki zdrowotnej dotyczy. W konsekwencji, projekt nie określa, jakiego obszaru dotyczą przewidziane w nim działania testowe. Projektodawca nie wyjaśnia, czy testuje nowe warunki organizacji lub realizacji świadczeń opieki zdrowotnej, czy też nowy sposób ich finansowania.
4. Analiza celu, istoty i zakresu świadczeń zdrowotnych opieki farmaceutycznej prowadzi do wniosku, że Program obejmuje:
 - 1) obligatoryjnie - świadczenie zdrowotne w postaci konsultacji farmaceutycznej;
 - 2) fakultatywnie - świadczenie zdrowotne w postaci wystawienia recepty na produkt leczniczy będący środkiem antykoncepcji awaryjnej.
5. Naczelna Rada Aptekarska podkreśla, że warunkiem koniecznym objęcia pacjenta Programem, a więc udzielania na rzecz pacjenta świadczeń zdrowotnych w postaci konsultacji farmaceutycznej, ewentualnie - w postaci wystawienia recepty farmaceutycznej, wymaga wyrażenia uprzedniej zgody przez pacjenta, a w przypadku pacjenta małoletniego - także przez przedstawiciela ustawowego pacjenta.

6. W przypadku pacjenta małoletniego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, udzielenie świadczeń zdrowotnych w postaci konsultacji farmaceutycznej lub wystawienia recepty farmaceutycznej, wymaga zgody jego przedstawiciela ustawowego, a gdy pacjent nie ma przedstawiciela ustawowego lub porozumienie się z nim jest niemożliwe - zezwolenie sądu opiekuńczego.
7. Naczelna Rada Aptekarska wskazuje, że zgodnie z art. 27 ustawy o zawodzie farmaceuty, farmaceuta ma obowiązek wykonywać zawód z należytą starannością, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy farmaceutycznej i medycznej, dostępnymi mu metodami oraz zgodnie z zasadami etyki i deontologii zawodowej.
8. Mając na uwadze powyższe, Naczelna Rada Aptekarska stwierdza, że projektowany „Program pilotażowy opieki farmaceuty sprawowanej nad pacjentem w zakresie zdrowia reprodukcyjnego”, **nie uzyska akceptacji samorządu zawodu farmaceuty**, jeżeli będzie przewidywał możliwość udzielenia konsultacji farmaceutycznej lub wystawienia recepty farmaceutycznej na produkt leczniczy będący środkiem antykoncepcji awaryjnej, na rzecz pacjenta małoletniego, bez zgody jego przedstawiciela ustawowego.
9. Naczelna Rada Aptekarska podtrzymuje szczegółowe stanowisko dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki farmaceuty sprawowanej nad pacjentem w zakresie zdrowia reprodukcyjnego (wersja z 3 kwietnia 2024 r., nr: MZ 1667), zawarte w piśmie NIA z dnia 12 kwietnia br. (znak: L.dz. P-74/2024).

Sekretarz NRA

mgr farm. Marcin Repelewicz

Prezes NRA

mgr farm. Marek Tomków